

Lage klanken klinken feller in gerestaureerde concertzaal in Rotterdam

Doelenzaal is nu paars en sprekend

Volkskrant 21.09.09

REPORTAGE

Het heeft vijf maanden en 25 miljoen euro gekost, maar dankzij de restauratie kan De Doelen weer zeker twintig jaar mee. De akoestiek is hoorbaar veranderd.

Van onze medewerker
Frits van der Waa

ROTTERDAM Het applaus voor het eerste stuk is nog maar nauwelijks verklonken, of er klinkt een vreemd gefluister, en opeens staan er in het publiek jonge mannen op, die zachtjes pratend oprukken naar het podium, en daar overgaan in een zoemzang die steeds verder uitbot.

Instrumenten, film en choreografie zaaien opwinding, en ten slotte trekken de zangers van het mannenkoor de Coolsingers weer de zaal in, en vormen ze een erehaag voor burgemeester Aboutaleb, die natuurlijk niet mag ontbreken bij de feestelijke heropening van de Grote Doelenzaal, afgelopen vrijdag in Rotterdam.

De burgervader wijst er in zijn speech op dat de operatie op tijd is

voltooid en het budget niet is overschreden. 'Zoals u weet, gebeurt dat niet heel vaak', zegt hij prijzend. Het heeft ongeveer vijf maanden en circa 25 miljoen euro gekost, maar dankzij de restauratie kan De Doelen weer zeker twintig jaar mee.

Van de duizenden nieuwe stoelen en de akoestiek van de zaal tot het ventilatiesysteem en de tegeltjes in de toiletten, de restauratie strekt zich uit tot vele fronten, opvallend of totaal onzichtbaar.

Het meest in het oog springt het paars, dat nu de dominante kleur in de 43 jaar oude zaal is geworden. Stemmige belichting zorgt voor meer sfeer en intimiteit. Boven het orkest hangt een doorzichtig reflectiescherm, waarin ook verlichting is aangebracht. De zaal, die vroeger eindeloos naar achteren door leek te lopen, heeft nu een zichtbare achterwand, en de loges zijn geen diepe gaten meer.

Aboutaleb beklemtoont dat De Doelen een zaal voor alle Rotterdammers is en geen 'elitaire cultuurtempel'. In het openingsfestival van de komende weken mag de klassieke muziek overheersen, door het seizoen heen klinken er in De Doelen nagenoeg alle

soorten muziek.

Ook in het speciaal voor deze gelegenheid gecomponeerde *Dan weer weg - licht* van Peter-Jan Wagemans komt dat naar voren - niet zozeer in de muziek zelf, maar wel in de gedecoreerde teksten, die behalve in het Nederlands ook in het Koerdisch, het Chinees en het Kaapverdisch worden

Stemmige belichting
zorgt voor meer
sfeer en intimiteit

uitgesproken. Ook de kinderschaar die aan het slot met kleppertjes een bijdrage levert, kenmerkt zich door vele tinten. En dan is er nog een drumband die halverwege door de zaal heen trekt.

Net als dat andere openingsstuk, *Keynote* van Toek Numan, zal Wagemans' gelegenheidswerk weinig eeuwigheidswaarde hebben, maar de verzengende akkoorden (mét orgel) en het orkestraal klokgebeier aan het slot zijn er niet minder feestelijk om.

Na alle plechtigheden mag dan het Codarts Symphony Orchestra, ofwel het Rotterdamse conservatoriumorkest, zijn krachten beproeven op de Paganini-varianties van Rachmaninov, Bartóks *Wonderbaarlijke Mandarijn* en natuurlijk de akoestiek van de zaal. Die blijkt hoorbaar veranderd, en waarschijnlijk verbeterd. Dat Rachmaninov er soms chaotisch en zwemmerig klinkt, ligt eerder aan het jachtige spel van de jonge pianist Vitali Pisarenko.

Hoewel de akoestiek nog steeds zakelijk en helder is, is meteen duidelijk dat de zaal meer 'spreekt' dan voorheen. Vooral in de lage klanken is de respons feller geworden, terwijl ook de tussentinten mooi blijven uitkomen.

Het komende weekeinde zal dat in subtielere gradaties te horen zijn, wanneer de vaste bespelers van de zaal, de musici van het Rotterdams Philharmonisch Orkest, er de *Negen* van Mahler ten gehore brengen. Dat is pas de ware lakmoesproef voor de nieuwe zaal.

Informatie over het heropeningsprogramma: dedoelen.nl